

Patiënten die vanuit de huisartsenpraktijk gevaccineerd worden

Huisartsen bieden in 2021 ruim 6 miljoen Nederlanders het COVID-19-vaccin aan. Huisartsen nodigen namelijk evenveel patiënten uit als zij jaarlijks uitnodigen voor de griepvaccinatie. De GGD vaccineert ruim 7 miljoen Nederlanders. Samen met de verpleeghuizen, gehandicapteninstellingen, ggz-instellingen en bedrijfsartsen bereiken we zo iedereen die in aanmerking komt voor COVID-19-vaccinatie.

De doelgroep van de huisarts zal deels ook anders zijn dan de huisarts gewend is bij de griepvaccinatie. Dit heeft te maken met de eigenschappen van de vaccins en de door VWS bepaalde volgorde waarin gevaccineerd wordt: de [vaccinatiestrategie](#)

De Gezondheidsraad heeft geadviseerd mensen van 65 jaar en ouder zo veel mogelijk te vaccineren met het BioNTech-Pfizer-vaccin of het Moderna-vaccin, omdat deze mRNA-vaccins een hoge bescherming geven bij ouderen.

Het mRNA-vaccin van BioNTech-Pfizer kan alleen op een centrale vaccinatielocatie toegediend worden, omdat het in grote hoeveelheden is verpakt en slechts 5 dagen in een geschikte koelkast bewaard kan worden. Een deel van deze ouderen zal echter niet in staat zijn om naar een dergelijke locatie te reizen. Deze niet-mobiele patiënten zullen vanuit de huisartsenpraktijk gevaccineerd worden. Voor deze aan huis te vaccineren ouderen is nog geen vaccin beschikbaar.

De grote van de verpakking, de beperkte leveringen in het eerste kwartaal van 2021, de beperkingen die gelden voor het vervoer van het Moderna-vaccin en de 15 of 30 minuten observatietijd maken ook het gebruik van dit vaccin in de individuele huisartspraktijk vooralsnog erg lastig. Het Moderna-vaccin wordt daarom ingezet voor bewoners van kleinschalige instellingen via de huisartsenposten.

Het AstraZeneca-vaccin is medio februari beschikbaar voor gebruik in de huisartspraktijk. De leveringen aan Nederland zijn in februari wekelijks en beperkt, waardoor niet iedereen uit de genoemde doelgroep direct gevaccineerd kan worden. Het vaccin zal daarom gefaseerd per regio geleverd worden aan huisartspraktijken, gestart wordt in Zeeland. Ook het AstraZeneca-vaccin heeft vooralsnog een observatietijd van 15 minuten in verband met de geringe kans op een anafylactische reactie.

De effectiviteit van het AstraZeneca-vaccin bij ouderen is onvoldoende bekend. Wel is er bij ouderen een goede immuunrespons gemeten. Omdat het immuunsysteem minder goed gaat functioneren bij het stijgen van de leeftijd (immunosenescence), is onzeker of het vaccin voldoende werkzaam is bij mensen van 65 jaar en ouder. Om die reden is het AstraZeneca-vaccin vooralsnog alleen geschikt voor mensen vanaf 18 tot en met 64 jaar.

De leveringen en karakteristieken van de vaccins hebben dus grote gevolgen voor de vaccinatiestrategie. VWS wijst het beschikbare vaccin na advies van de gezondheidsraad telkens aan beperkte groepen toe. De uitvoering wordt verzorgd door de meest geschikte partij met toereikende capaciteit. De huisarts wordt in ieder geval ingezet voor de groepen die alleen door de huisarts geselecteerd of bereikt kunnen worden. Daarnaast wordt verwacht dat er op een bepaald moment zoveel vaccins beschikbaar komen dat de capaciteit van de GGD aangevuld moet worden met de capaciteit van de huisartspraktijken om zo snel mogelijk zo veel mogelijk Nederlanders te beschermen tegen COVID-19.

Met behulp van de adviezen van de gezondheidsraad heeft de minister van VWS de vaccinatiestrategie bepaald. Tabel 1 geeft de prioritering van alle doelgroepen weer.

Het AstraZeneca-vaccin wordt direct na levering ingezet om:

- zorgmedewerkers te vaccineren;
- intramurale GGZ-cliënten te vaccineren;
- 64 tot 60 jarigen op volgorde van leeftijd te vaccineren;
- de niet immuun-gecompromitteerde hoog COVID-19 risicogroep te vaccineren.
  - mensen met het syndroom van Down;
  - patiënten met neurologische aandoeningen waardoor de ademhaling gecompromitteerd is;
  - mensen met morbide obesitas (body mass index (BMI) >40).

Daarna volgen de 50 tot 60 jarigen en de mensen met een verhoogd risico op COVID-19. Dit is grotendeels dezelfde groep als in aanmerking komt voor de griepvaccinatie.